

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE

Conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei

Pe 6 luni . . . 180 Lei

Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericicească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Doi prieteni

(+). Cartea Sfântă o spune lămurit că: „Prietenu credincios este acoperemânt tare, și cel ce l-a aflat pe el, aflat-a comoară. Cu prietenu credincios nimic nu se poate asemăna. . . El este leacul vieții, și cel ce se tem de Domnul, îl vor afla”. (Sirah, 6,14-16). Iar înțelepciunea poporului român așa știe și ea că: „Cine a aflat în lume prieten adevărat, comoară bogată în viața sa a câștigat”. (Anton Pann). Dar sunt puțini cei învredniți de Cel de sus de-un atare noroc. Prietenia vrednică de acest nume e foarte rară, și cronica o înregistrează pe răbojul vieții ca ceva într'adevăr de admirat și aproape de necrezut. — Așa-s de puține prietenii adevărate.

Istoria Bisericii, care nu are decât rânduri de viu simțită venerație față de Sf. Vasile cel Mare și față de Sf. Grigore Cuvântătorul de Dumnezeu, pomenește cu deosebită pietate legătura de sfântă și pilduitoare prietenie ce a existat între aceste două figuri luminoase ale spiritualității creștine. Cei ce s'aseamănă, s'adună. Netrebnicii, ca și sfinții. Și încheie cărdășie, ori leagă prietenie. Pe-o vreme unii, pe-o viață întreagă alții.

Povestea vieții Sf. Vasile și a Sf. Grigore Teologul spune că s'au cunoscut la învățătură în Cesarea Capadochiei. S'au înțeles însă deplin, și s'au înrudit pentru totdeauna sufletește, numai la vestita școală superioară din Athena. Aci, în Cetatea Minerve, au început să fie un gând și o inimă; un suflet în două trupuri. Cum au rămas apoi în vremele, ca tot așa să trecă și în veșnicie, pe lângă toată deosebirea firii lor. Căci Vasile era omul cugetării calme și a faptei, iar Grigore omul visării poetice și al sensibilității extreme. Ceeace însă, chiar și pe lângă oarecari nourași trecători, i-a făcut să-și întregască imprumutat personalitățile și să-și fie razim unul altuia în mijlocul tuturor frământărilor și isbiturilor de cari au avut parte din belșug amândouă.

Prăsnuind amintirea acestor două luminae atât de contopite în focul aceleiași prietenii pure și sincere, inima creștină nu poate rămânea decât adânc măhnită de cealaltă privesc ce se îmbie prin contrast: mulțimea și hâzenia pseudopreteniilor, de cari e plină lumea. De atâtea ori doar se dovedește că dușmanul cel mai răufăcător al cuiva e tocmai cel pe care și-l crezuse prieten și i-se destăinuise ca unui frate, așteptând un cuvânt neprefăcut, de îndrumare, mângâiere și întărire, și socotind că taina încredințată ca atare, taină va și rămânea pentru alții. Cum s'ar și cuveni să fie, după cumintenia proverbului: Ein treuer Freund, drei starke Brücken: în Freud und Leid und hinterm Rücken. (= Prietenu credincios înseamnă trei punți strașnice: în bucurie, în durere și la spate). Ceeace-i altceva decât „prietenia” de masă întinsă, ori de ponegrire a altuia.

Suprema demnitate

de prof. AUREL LELUȚIU

De multeori ne uităm pe noi înșine așa cum ne gândește și ne iubește Dumnezeu, și ne făurim un fel de a cugeta și de a fi, care nu ne înalță spre luminișul vieții eterne, ci ne apleacă spre înșelătoarea strălucire a tinei trecătoare. Ne înjosim. Dumnezeu ne vrea sus, noi privim și trăim, prea adeseori, jos. E acesta un mister al depersonalizării omului, o renunțare la demnitate.

Omul e o existență ciudată, o realitate de răscruce a spiritului și a materiei: o zare între două lumi, o rază de eternitate închisă în lut. Structura intimă a omului e de așa natură încât îi poate deschide drum triumfal spre cer, dar și drum funerar spre neființă. Pentru om „a fi” și „a fi conștient” de propria demnitate personală e tot una.

Omul e persoană prin elementul spiritual din el, prin spirit. Corpul omenesc numai într'atât participă din demnitatea persoanei într'atât participă din viața spiritului. Fiind un „orientat” spre cer, omul are de împlinit o misiune, el are un destin propriu: să-și transfigureze întreagă ființa, smulgându-se din lumea „lucrurilor” și devenind „cineva”, un descătușat de materie și determinismul ei: un într'aripat al libertății spirituale.

Materia e „ceva”, spiritul e „cineva”. Și dupăcum în viața omului prevalează spiritul sau materia, tot așa omul e cineva sau ceva, e o „persoană” sau un „lucru”.

Prevalează spiritul, atunci când în viața ta rațiunea, mintea e regină. Și „frumos e omul, Doamne, când mintea e regină”, cum zice poetul, când voința ta e condusă de lumina inteligenței transfigurate de credință.

Vasile a văzut cu drag în toată vremea pe Grigore, această „pasere totdeauna gata să-și ia sborul” (așa se caracterizează pe sine însuși Grigore); i-a sărit într'ajutor cu sfatul și cu fapta când Grigore s'a aflat în încurcătură, ca unul pentru care Vasile știa că-i „un chin insuportabil să se amestece în treburi de cari e străin și prin firea și prin voința sa” atât de bine cunoscute prietenului său. În schimb și Grigore are pentru Vasile o stimă nețărmurită: „Cine se împotrivesc lui Vasile, se împotrivesc lui Dumnezeu”. Și pizmătăreții, ori înăcriții, cari ar fi încercat să-l micșoreze pe ierarhul Cesareii, s'ar fi convins că unde-i de față Grigore, acolo nu poate fi improșcat Vasile fără cuvenita punere la punct.

Slujitorii altarelor noastre e de dorit să mediteze asupra acestui subiect. Și ar fi bine să scoată și încheieri practice.

Prevalează spiritul, atunci când voința ta, potențată de dinamul iubirii dumnezeiești, adună ca într'un sacru potir toate energiile vieții, nu pentru a se bucura egoistic de ele, ci pentru a le împărtăși altor persoane, cu acelaș destin, cu aceeași chemare.

Suprema demnitate a persoanei omenestă constă în iubire. Nu în iubirea animalică bazată pe nestatornicia simțurilor (trestie bătută de vânt), ci în iubirea spirituală, conștientă, liberă și statornică.

Numai cine iubește în chip spiritual, se cunoaște pe sine în ce are mai nobil, având conștiința de-a fi o persoană, „cineva” (o existență spirituală).

Prin iubire omul se dăruiește. Și într'atât omul este, întrucât se dăruiește. Căci omul nu cunoaște ce este, și cât este, decât dacă se dăruiește. Sigilul personalității e iubirea. Prin iubire omul nu-și descopere numai propria persoană, ci și persoana altora. Fără de iubire trăești între ceilalți „oameni” ca între „lucruri”.

Prin iubire, prin dăruirea ce-o faci din persoana ta altora, din bogățiile tale spirituale, ale minții și ale inimii, și, apoi, din bogățiile tale materiale, dacă le ai, intri în intimitatea altor persoane.

E imposibilă altă cunoaștere reală a persoanelor ce ne înconjoară, decât prin iubire, căci nimenea nu-și deschide căminul intimității ca să fie profanat de vânătorii plăcerilor egoiste. Orice alt contact, fie chiar fizic, ne dă numai masca materială a semenilor noștri.

Dar iubirea rupe vâlul, înlătură masca, și din ființe nouă necunoscute face persoane, prezențe spirituale.

Iubirea creștină, aceea care se întemeiază pe Dumnezeu și-și trage toată puterea dela El, e suprema țintă spre care trebuie să tindă omul, pentru că în ea își găsește desăvârșirea personalității sale. Cine iubește pe Dumnezeu, se cunoaște în adevărata lumină pe sine însuși, își cunoaște „semenii” ca tot atâtea „persoane” care înaintea lui Dumnezeu prețuesc cât persoana proprie, — și-și ajunge împlinirea destinului.

Așa ne gândește și ne iubește Dumnezeu, ca pe niște existențe cu destin personal, cu destin dumnezeesc pe care-l ajungem numai dacă ne adăpăm din Izvorul suprem al iubirii și ne dăruim semenilor noștri.

— Ne vom hotărî, deci, să fim ceeace suntem în gândul și iubirea lui Dumnezeu. Oricât ar trebui să ne sbatem în existența noastră dramatică pentru a spiritualiza lutul din care suntem plămădiți, prin viața de iubire a spiritului, nu vom înceta lupta cea nobilă: de a fi persoane și nu lucruri.

Apoi, nu vom mai trece pe lângă semenii noștri ca pe lângă niște lucruri și nu-i vom mai privi numai cu ochii de tină, ci ne vom sill să-i cunoaștem cu ochii de lumină, prin pătrunzătoarea intuiție a iubirii spiritului.

Atunci toate în jurul nostru se vor schimba. Lumea ce ne înconjoară se va transfigura și ne va da convingerea și bucuria că trăim într-o adevărată familie al cărei Cap e Tatăl Ceresc iar Frate mai mare al tuturor Isus Hristos, după a cărui iubire și Persoană ne vom modela și iubirea și persoana noastră.

Aceste scurte considerații sunt mai necesare azi ca oricând, căci se flutură în vânt — în acest secol XX, cel mai frământat și cel mai paradoxal din întreaga istoria omenirii — se flutură și se insistă necontentit asupra simțului onoarei și demnității personale, dar se eludează, deseori în chip voit, suprema formă a demnității omenești: iubirea creștină practică pe întinsa scară a durerilor și nevoilor de totdeauna ale omului, dar mai ales a durerilor și nevoilor spirituale și materiale mereu crescânde, pe care ni le pune înainte actualul război, în toată cruda și uriașă lor realitate și gravitate.

Războiul numit sfânt, numai așa își are un rost și o justificare, pentru creștini, dacă e condus cu scopul de a salva demnitatea persoanei omenești în expresia ei cea mai înaltă.

Și dacă la încheierea păcii va dicta altceva decât iubirea creștină întemeiată pe dreptate, viitorul omenirii va fi mai tenebros și mai trist decât prezentul.

Să privim la Hristos. În El găsim noi Modelul nostru, în El s'a intruchipat suprema demnitate a firii omenești, dusă până acolo încât firea Lui omenească a existat numai prin demnitatea persoanei dumnezeiești a Cuvântului.

Să ne unim prin iubire cu Hristos, cu iubirea intrupată, căci numai așa vom învinge. *Suprema demnitate a persoanei omenești, o constituie freamătul iubirii creștine.*

Indemnul Sf. Părinte către nobilimea romană. În ziua de 11 Ian. c. Sf. Părinte a primit în audiență nobilimea romană, care l-a prezentat urările sale pentru noul an. Cu această ocazie Papa le-a adresat celor prezenți cuvinte de indemn părintesc: După ce le-a amintit că ei sunt așezați ca un oraș deasupra muntelui și deci nu pot rămânea ascunși (Mat. 5, 14), ci că cei de jos îi privesc și pe ei, așa cum i-au privit și pe înaintașii lor, care au avut roluri atât de importante în istorie, le pune în vedere marea responsabilitate pe care o au înaintea lui Dumnezeu de a fi exemple vii de viață creștină pentru cei mai mici. Deși în unele regiuni spiritul creștin e tot așa de viu ca în primele veacuri, creștinismul se izbește astăzi de o concepție anticreștină, care viciază tot mai mult și atmosfera creștinismului. Sf. Părinte notează apoi că incredulitatea și ireligiozitatea a pornit din sus în jos, dela clasele înalte, spre cele de jos, având ca avangardă reforma protestantă, care a rupt mulți nobili dela sânul Bisericii; incredulitatea s'a răspândit mai ales în anii care au precedat revoluția franceză, când ateismul s'a răspândit în clasele înalte ale societății, care se considerau superioare credinței, aceasta trebuind să rămână bună pentru poporul simplu. Însă acesta a urmat exemplul celor dintâi, îndepărtându-se și ei dela Hristos.

De aceea, Sf. Părinte îi îndeamnă pe nobilii romani să dea pildă de viață creștină, să fie apostoli ai binelui în jurul lor, așa cum unii dintre ei fac, pentruca o nouă ordine creștină să ia ființă în viața publică. Căci dacă ei vor premerge cu exemplul, atunci și masele populare nu se vor îndepărta dela Hristos. Nobilii trebuie să fie nu numai faruri călăuzitoare spre bine, dar trebuie să stea și de veghie, observând mizeriile celor mici și căutând să le aline și să le înlăture după putință.

Cuvintele Sf. Părinte se potrivesc foarte bine și intelectualilor noștri, care trebuie să nu scandalizeze poporul de jos cu viața lor păcătoasă și cu spiritul lor de multe ori dușman lui Hristos, căci adesea ei sunt respon-

zabili de desmățul poporului, care nu face altceva decât să le urmeze pilda și sfatul (lov)

Maica sfântă și sectarii

Multe și frumoase lucruri a mai inventat pietatea creștină în legătură cu devoțiunea față de Maica sfântă. Dela picturile din catacombe până la tablourile lui Rafael, dela sf. Ioan Damascenul până la sf. Bernard, dela Înălțarea la cer până la apariția dela Lourdes, figura ei e preocuparea tuturor călătorilor din această lume cari erau preocupați de frumusețile și farmecile vieții supranaturale. Dar nici acestea, precum nici definițiile dogmatice ale papilor, nu vor putea fi argumente convingătoare pentru cei cari, în afară de cartea sfântă, nu mai cred în nimic. Asta nu-i mare necaz: căci e adevărat că s'au spus și s'au scris multe despre Maica sfântă; dar niciodată nu vor întrece expresiile tipice și lapidare înregistrate de cartea sfântă. Așa că tot Scriptura rămâne călăuză în a prezenta pe Preacurata credincioșilor huiduiți de sectarii. Și cu cartea în mână, argument de argument, scenă de scenă, versicul de versicul.

1. Isus s'a folosit de Maria să vină la noi, lucru despre care nimenea nu dubitează;

2. Maria e inseparabilă de Isus: a) venind Magii „au aflat pruncul cu Maria, mama lui“ Mt. 2, 11. b) Ingerul a zis lui Iosif: „scoală-te, i-a pruncul și pe mama lui și fugi în Egipt... Iară el sculându-se a luat pruncul și pe mama lui noaptea și s'a dus în Egipt“, Mt. 2, 13—14; c) După ce a murit Irod ingerul iarăși a zis lui Iosif: „Scoală-te, ia pruncul și pe mama lui, și mergi în pământul lui Israil“, Mt. 2, 20, d) Păstorii „au venit de grab, și au aflat pe Maria și pe Iosif și pruncul culcat în iesle“. Lc. 2, 15. e) Simeon a binecuvântat pe părinții lui Isus și a zis către muma lui: „iată acesta este pus spre căderea și scularea multora din Israil... și prin singur sufletul tău va trece sabie“, Lc. 2, 34—35. f) Isus creștea sub ascultarea părinților „iară mama lui ținea toate cuvintele acestea întru inima sa“, Lc. 2, 51. g) La nunta din Cana Galileii „era mama

FOIȚA „UNIRII“

Rugă

*Plecându-mi cuget de 'nchinare,
Și 'ngenunchindu-mi gândul iar
Cerșesc în față-ți îndurare
Și 'mpărtășanie de har.*

*Imi torc din lacrimi o cunună
S'o dau icoanei tale dar,
Și tot ce inima-mi adună
Îți pun, Stăpâne, pe altar.*

*Și când cu fața surâzândă
Milostivindu-te, Ți-așezi
Pe frunte-mi mâna ta cea blândă
Cu care binecuvintezi:*

*Cad lacrimi calde din ochi, Părinte,
Prinos de triste pocăinți,
Și 'n ruga gândului fterbinte,
Mă 'nalț spre cerul Tău de sfinți.*

*Când răsfoind încet Scriptura
Claslovului ce-l port în mână,
Mi-adăp cu sete iar făptura
Din prea adâncile-Ți fântâni...*

*Și 'n gura-mi arsă de dorință,
Când trup și suflet te cuprind
Ison de viață și credință —
Vii iar, lumină dăruind:*

*Plecându-mi fruntea-Ți cer iertare
Și 'n fața vechiului altar,
Sub calda-Ți binecuvântare
Îți mulțumesc, Părinte, iar...!*

S. Doru

Papa de Crăciun, Papa de Paști, Papa de Rusalii...

Ce e drept e drept: ne mai trebuie timp până s'avem o cultură temeinică, intrată în sângele unei eredități seculare, cu atât mai mult milenară. Așa că mult regretatul și nevinovatul Iorga avea toate dreptățile lui Dumnezeu și ale lumii acesteia, mai ales ale lumii românești, să-și îndrepte și să-și pună toate însușirile puterilor sale geniale, în cadrul și în mediul în care a activat cu puteri fără seamăn, pentru a îndruma și scrisul și toate manifestările spirituale ale geniului românesc, pe făgașul, nu lesne de străbătut și de ținut, al culturii; al culturii adevărate.

De aceea, probabil, ca să dea aspect cultural producțiilor îndrumate sau umbrite de gigantica-i personalitate, cu toate ostenețile uriașei și aprinsei activități, mergea cu

rigurozitatea conștiinței sale de îndrumător milenar până acolo, că făcea personal corecturile. Și e mare, un foarte mare lucru, lucrul acesta. Pentru că iată la ce se expune un ziar venerabil, serios, onest, care n'are un corector prea atent. — (Să nu se uite că între altele, multe altele, cultura e și atenție).

Pe întâia sa pagină, vrea să zică la locul cel mai de cinste, în imediata vecinătate în articolul dlui Pisani, și alt articol al unui celebru elev al lui Maroescu, și în care articole e vorba de indemnul legitim și îndreptățit de a scrie ca Maioreșcu, citim titlul: „Mesagiul Papei de Crăciun“. Această imprecizie, neiertată unui agent cultural, fie el orice o fi, ar putea fi interpretată, de o anumită malițiozitate, și ca o necuviință la adresa sf. Părinte. Și dacă ai aduce ca argument ceva numai, nu toată dumnezească inspirație a sf. Scripturi, ai putea întocmi un studiu în care să spui... Ehe, dar ce n'ai putea spune, despre Papa, Papalitate și Roma, singura cetate a eternității.?!

Ajunge să spunem că datorită mai ales stupidității sec. XIX, urmată de stupiditatea celorlalte secole, în care culturii teologice nu i-s'a dat nici întâietatea și nici cinstea datorită, omenirea întreagă, și mai ales noi Românii neuniți cu Roma, nici habar n'avem de ce însemnează și gândindu-ne la viitor, de ce va însemna Sf. Părinte, adică Papa și Pa-

lui Isus acolo. Și a fost chemat și Isus... la nuntă, Ion 2, 1—2. h) Lângă cruce era și Maria privind-și fiul cel iubit. Ion, 19, 25—26.

3. Devoțiunea creștinilor față de Preacurata nu e alta decât cea descrisă și practică în Evanghelie. *Cel dintâi* care a dat cinstea cuvenită Mariei a fost ingerul Gavril, a salutat-o cu cuvintele cu care se roagă întreaga biserică, mai ales cea latină. Spune sf. Luca 1, 28: „Și intrând ingerul la dânsa a zis: „bucură-te, ceea ce ești plină de dar, Domnul e cu tine; binecuvântată ești tu între muieri“. Prin urmare trimisul Domnului a zis către Maria că e binecuvântată între muieri, iar sectarii zic: nu e adevărat, nu e binecuvântată, ci e ca toate muerile. — *A doua devoțiune* către Preacurata e practică de către sf. Elisabeta: „binecuvântată ești tu între muieri, și binecuvântat e rodul pântecelui tău“. Și de unde mie aceasta, ca să vină Maica Domnului meu la mine?“ Lc. 1, 42—43. Așa dară noi cinstim pe cea care e numită de Spiritul Sfânt „Maica Domnului“. Mai departe, Elisabeta o numește *fericită* (Lc. 1, 45), pentru că a crezut tot ce i-a spus ingerul, lucru pe care-l confirmă și ea când zice „că iată de acum mă vor ferici toate neamurile“, Lc. 1, 48. *O a treia devoțiune* explicită, asemenea celor descrise, e a femeii din popor care minunându-se de învățura lui Isus preamărește pe mama care i-a dat vieață. „*Fericită e pântecul care te-a purtat și fericele țipele care le-ai supt*“, devoțiune confirmată imediat de Isus prin cuvinte, „*fericiți cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu și îl păzesc pe el*“, așa cum a făcut Maria care, auzind cuvântul lui Dumnezeu a răspuns: „*iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău*“ Lc. 1, 38. Deci, bazați pe Sfânta Scriptură, numai cel care se ține mai pe sus decât ingerul, decât Elisabeta și decât Spiritul Sfânt care a inspirat pe scriitor să scrie aceste lucruri, numai acela se poate dispensa de devoțiunea față de Preacurata Fecioară Maria.

4. Maria respectă cu sfințenie legea: a) când s'au împlinit zilele curăției ei, după legea lui Moisi s'a dus în biserică, Lc. 2, 22. Vedeți umilința: deși n'avea lipsă, a mers ca

să nu fie arătată cu degetul că nu e ca celelalte. Ce deosebire între această femeie și sectarele, cari se laudă într-una că de ce să se ducă la biserică la 40 zile după naștere, etc., căci ele n'au lipsă. b) Când Isus era de 12 ani s'au dus în Ierusalim după obiceiul prasnucului, Lc. 2, 42. De ce? ca să nu se deosebească de ceilalți. deși nici unul nu avea lipsă să meargă.

5) Cea dintâi minune se face la intervenția Mariei, minune care ne arată în ce constă devoțiunea către Preacurata. „Orice vă va zice vouă, faceți“, adică Maria ne ajută, ne inspiră să ascultăm de Isus, să-i îndeplinim voia lui sfântă, s'at care e același ca și a lui Dumnezeu la botez ori pe muntele Tavorului „*acesta este fiul meu cel iubit, pe acesta să-l ascultați*“.

6) Vrem, cu ajutorul Mariei, să-l păstrăm pe Isus în suflet? Să-i urmăm exemplul. Ei bine, Maria a fost *umilă*: știa că Iosif o bănuște, și cu toate acestea nu se justifică; *ascultătoare*: când i-se spune să plece ca să scape pruncul, imediat pleacă și nu se târ-guește cu Irod. Irozii zilelor noastre sunt *sectarii*, și ca aceștia să nu ne distrugă pe Isus din suflet, e de lipsă să nu stăm de vorbă cu ei, să fugim imediat ca de fața șarpelui.

7. Pe Maria o găsim și lângă cruce sectarii fug și de cruce și de ea, pentru că sunt haruri prea sfinte pentru ei, după cum preasfinte au fost pentru fariseii de atunci și azi, și nu s'au învrednicit să steie cu Maria lângă crucea lui Isus.

Ideile acestea dacă vor fi bine meditate, bine pătrunse și apoi bine rediate, vor forma argumente atât de puternice, încât orice discuții în jurul lor sunt și vor fi cu rezultate admirabile pentru Biserică, căci nu e vorba de povești, ci de doctrină revelată din partea lui Dumnezeu pe care toți trebuie s'o creadă.

Alexandru Todea

Bucurie mare și sfântă. Bunii noștri credincioși din Agnita au avut parte Duminecă, în 17 Ianuarie c., de o bucurie deosebită: li s'a *binecuvântat capela* închiriată în

acel centru de seamă de pe Valea Hârțibă-cijului, unde pe vremea lui Inochentie Micu aveam 170 de suflete.

Actul sfânt l-a săvârșit pâr. Victor Pop, canonic mitropolitan, asistat de preoții: Traian Belascu din Alțina, Cornel Oros din Benești și Filip Crișanu din Bârghiș, care-i și păstorul sufletesc al credincioșilor noștri din Agnita. Cu acest prilej trimisul Sf. Mitropolii a rostit un simțit cuvânt ocazional, mulțumind lui Dumnezeu pentru ajutorul său preasfânt, și reliefând și vrednicia pâr. F. Crișanu, precum și înțelegerea superioară și spiritul de jertfă al enoriașilor din Agnita ai Sf. Sale. La care cuvânt a răspuns pâr. Crișanu, exprimându-și recunoștința sa și a păstorilor săi din loc față de Preaven. Ordinariat pentru ajutorul material și moral dat, apoi față de pâr. canonic Gh. Dănilă, care a dăruit noului lăcaș de închinare un rând de odăjdii; dlui Dr. Augustin Popa, directorul „Unirii“ și prof. de teologie, de la care au primit, în bani, prețul unei Evanghelii; dlui Dr. Benjamin Suci, notar public și d. Dr. Vasile Marcu, avocat, cari au merite speciale întru deschiderea acestei capele.

Credincioșii noștri, prezenți în număr foarte frumos, s'au depărtat la casele lor ne-spuse de mângăiați cu inima și întăriți cu sufletul. De-acum își au și ei altarul propriu, în jurul căruia se vor strânge cu drag să se roage pentru Neam, pentru Tară, și pentru mântuirea tuturor.

Știri mărunte

Jubileul Seminarului nostru dela Oradea. Împlinirea alor o sută cincizeci de ani de existență și activitate creștină și socială a Seminarului Român Unit din Oradea a fost prăznuită cu toată ple-tatea, și pe cât au îngăduit împrejurările actuale. Sâmbătă, în 19 Decembrie 1942, Preasf. Ioan Suci a săvârșit, în capela institutului, sfințirea apei, după care a urmat desvelirea plăcii comemorative. Duminecă, în 20 Decembrie 1942, înainte de amiază, Preasf. Iuliu Hossu a slujit sf. liturghie și a pred-cat, iar după aceea s'a cântat Doxologia de mulțumită și s'a făcut și un parastas pentru adormiții în Domnul fondatori, superiori, binefăcători și elevi.

palitatea. Și atunci, vorba psalmistului: Păcatele tinereții și ale neștiinței mele nu le pomeni, Doamne. Neatenția asta ziaristică de a vorbi imprecis, de a face Galimathei, cu mesagii și cu sf. Părinte, apare firească într'un Orient depărtat. Da: mesajul de Crăciun al Papei, nu Papa de Crăciun.

De aceea, într'o revistă, din Ardealul pe care Maiorescu, atât de mult l-a iubit, ne îngăduim să atragem atențiunea aceluia cari sunt datori cu atențiune cititorilor lor, asupra acestui lucru: Mai multă atenție la scris.

Oameni suntem, supuși alunecărilor — lapsus linquae, lapsuri ale peniței, — da, supuși greșelilor, dar să nu uităm iarăși o vorbă a sf. Scripturi, desigur de Dumnezeu inspirată: „*Fericiți aceia cărora li s'a iertat fără-delegile și cărora li s'a acoperit păcatele*“. Și presa, într'acest sens e un mare bucluc. Este celebră pățania Impăratului Wilhelm II și a inteligentului său cancelar Bülow, cu o neînsemnată foaie provincială care, fără voia cenzurii oficiale, care nu se aștepta și n'a bănuț, a publicat discursul dela Hamburg al lui Wilhelm II, care discurs a dat de furcă cancelariului și Germaniei întregi: neatenția unui provincial în fața unei Germanii uni-versale.

În polemica dintre d. Pisani și alt ziar — *Curentul* — un mare ziarist și scriitor re-putat combate slavofilia domnului Pisani,

scriind negru pe alb și asta într'o polemică, că vorba *pildă* e de origine ungurească, când ea este das Bild-ul german.

Nu e mare lucru faptul acesta, dar e o lipsă, și noi rugăm pe onorații Dni scriitori să fie mai atenți, cât se poate de atenți, fiindcă nu cei 100 de ochi ai lui Argus, ci sute de mii de ochi, mai răi decât ai lui Argus, urmăresc cu lăcomie greșelile Dum-nealor.

Dacă *errare humanum est*, apoi: perse-verare diabolicum.

Și pentru cuvințioasa îndreptare,
Într'o viitoare n'afățare
Pentru obșteasca-ne îndrumare,
Mă rog, smerit, frumos și tare:
Fără de nici-o supărare!

Protopresbiterul ortodox

Convorbiri pedagogice

Pregătirea pentru liceu și pregătirea pentru viață

Un părinte: Am venit, domnule director, să mă interez de fiul meu, cum îi merge cu școala?

Eu: Bine, însă nu are prea multă stă-ruintă la lucrări.

Părintele: Dar, nu-l văd să ia cartea în mână să învețe, ca cele două fete ale mele

dela liceu. Zice, că n'are de învățat. E drept că nici cărți n'are.

Eu: Adevărat, că nu-i dau de învățat din cărți. Nici nu are ce să învețe acasă, fiindcă el învață în timpul cât e la școală, cinci ore la zi. Dar, și acasă el are destul de lucru. Are să facă lucrări, D-ta fă bine, cum-pără-i un caiet cu 200 foi și să-l controlezi, zi de zi, cum îl controlez și eu, ce lucră în caiet. Caietul plin ca un stup e cartea lui, făcută de el. Și să-i dai câțiva leușori să-și cumpere niște cărțile despre arat, despre grâu, despre zahăr. Noi din acelea și din altele scoatem învățătura.

Părintele: Dar eu vreau să-l duc la li-ceu la anul viitor.

Eu: Ai greșit că l-ai dat la cursul su-praprimar. Cei care vreau și pot, se duc la liceu din clasa IV. La clasa IV se pregătesc pentru liceu, eu îi pregătesc pentru viață. Doamna dela clasa IV. zilnic le vorbește co-piilor despre examenul dela liceu, și-i învață, să știe. Eu îi pregăsc pentru examenul în fața vieții.

Prin grădini, prin ateliere, prin fabrici, prin prăvăli găsești mulți elevi de ai mei.

Părintele: Am fost concentrat, altfel co-piul meu era azi la liceu.

Eu: Copilul n'a pierdut nimic. El se pregătește, cât se poate, pentru o fabrică din Mediaș, Târnăveni, Câmpia Turzii. Cine fa-

După amiază elevii Seminarului au aranjat un frumos festival ocazional în sala Școlii Normale. Numeroasa asistență s'a depărtat dela această frumoasă serbare cu impresii de neuitat.

„Ora tineretului școlar“. La posturile noastre de radio s'a inaugurat Joia trecută *Ora tineretului școlar*. Au rostit cu acest prilej cuvântări de creștinească învățătură și luminată lămurire I. P. S. *Patriarh Nicodem* și dl. prof. *I. Petrovici*, Ministrul Culturii Naționale.

„Astra“ pentru Palatul Invalizilor. Președintele „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român“, d. prof. *Iuliu Moldovanu*, s'a îndreptat, cu un apel, spre toate organizațiile „Astrei“, stăruind de ele „să subscrie din puținul lor, dar mai ales să organizeze serbări, șezători și conferințe, al căror venit să fie destinat Palatului Invalizilor“ ce se va ridica, din contribuția publică, în Capitala Țării. — Comitetul Central al „Astrei“ a premers cu pilda, subscriind pentru pomenitul așezământ 50.000 (cincizeci de mii) de Lei. Și e de dorit ca această pildă să fie urmată de cât mai multă lume.

Locale. Sâmbătă viitoare, de praznicul Sfinților Trei Ierarhi, Patronii liceului „Sf. Vasile cel Mare“ din Blaj, va predica în Catedrală despre: Câteva mijloace ale desăvârșirii creștine, p. *Dumitru Neda*, canonic mitropolitan, iar Duminică va predica p. *Dr. Nicolae Lupu* dela Cancelaria Mitropolitană despre: Izvorul vieții creștine, care este harul lui Dumnezeu.

Inaugurare. Duminică, în 10 Ianuarie c., s'a făcut inaugurarea *nouei aripi la reședința episcopescă din Lugoj*. Slujba religioasă a săvârșit-o p. *Nicolae Brînzeu*, prepozit capitular, răspunsurile le-a dat corul *Lyra*, sub conducerea p. Bacău. Cuvântări au rostit cu acest prilej p. N. Brînzeu și Preasf. *Ioan Bălan* al Lugojului. Noua clădire a și fost dată scopului său: pentru Admin. Centrală Capitulară, Bibliotecă Diecezană și alte servicii eparhiale.

Altă declarație de război. Precum se știe, *China* de sub ocupație japoneză a declarat război puterilor anglo-saxone. La rândul său *Anglia*, cum se crede în *Ankara*, a determinat guvernul *Irakului* să declare război puterilor Axei. La *Berlin*, pe cum se spune, această nouă intrare în hora focului n'a produs ceva impresie deosebită. — *Republica Chili* a rupt și ea legăturile diplomatice cu puterile Axei.

Planeta Marte a fost filmată. Așa scriu ziarele parisiene că mai mulți savanți francezi au izbutit să filmeze planeta Marte, obținând astfel un succes până acum fără pereche în lume. Filmele

bucă zăhar, poate trăi fără liceu, dar cine are liceul nu poate trăi fără zăhar.

Părintele: Dar cine are liceul, are și zăhar. Necazul este, că sunt prea mulți la liceu, de nu mai ajunge la toți zăhar.

Eu: Când va fi băiatul de vârstă d' tale, va spune că am avut dreptate cu liceul și cu fabrica.

Părintele: Vă rog, d-nule director, să-l reinscrieți și în clasa IV, ca să fie bun de liceu.

Eu: Suntem datori să împlinim dorințele părinților. Noi suntem pentru părinți și pentru copii, iar nu ei pentru noi.

Copilul d' tale, chiar dacă va termina și liceul și universitatea, tot la fabrică își va găsi rostul, bine înțeles, după *vednicia* fiecăruia, indiferent de ce școală a făcut. Chiar astăzi, nu-i mai tare un liceu decât o fabrică.

Liceul a fost tare în trecut, ne-a făcut naționaliști și ne-am afirmat strălucit ca neam, de aceea suntem datori să-i aducem osanale liceului pentru triumful naționalismului. Astăzi însă nu liceul, ci pământul e școala vieții. *Vrednicia* noastră se cântărește după ce, și după cât scoatem din pământ și după ce și cât prelucrăm din materiale pentru necesitățile vieții.

Toma Cocișiu

se precizează că au fost făcute de prof. *Bernard Lyot* la observatorul astronomic „Pic du Midi“ în timpul ultimei opoziții a planetei Marte cu Pământul. Aceste filme se prelucrează acum la Meudon, lângă Paris.

Mitropolitul bolșevic Serghe Impotriva Papii. După o știre a Biroului Internațional de informațiuni — așa face cunoscut agenția *Rador* — Serghe al Moscovei s'a îndreptat cu memoriile către Stalin și către d. Roosevelt, președintele Statelor Unite Nordamericane, afirmând că principiile bolșevismului se potrivesc în toate punctele cu învățăturile creștinismului. Catolicismul însă luptă împotriva bolșevismului numai pentru că Biserica Romei, cu Papa în frunte, s'a îndepărtat de adevărata credință creștină a Evangheliei (!) Același mitropolit (?) a cerut dlui Roosevelt să intervină și să stăruie de Terul roșu să înființeze o biserică ortodoxă panslavă.

Aviz catehetic. Primindu-se hârtia necesară, s'au pus sub tipar noile ediții ale catehismelor. Deodată cu reducerea formatului hârtiei, vor apare și ele cu textul revizuit. Ceice au nevoie, se vor adresa librarilor ori subsemnatului. — *Dr. N. Brînzeu, Lugoj.*

Aviz. La *Liceul Comercial de fete* din Blaj sunt vacante: 1 post de *secretară* și 1 post de *pedagogă*. Doritoarele de a ocupa aceste posturi trebuie să îndeplinească condițiile cerute de Codul funcționarilor publici, și să fie de religie română unită. Cererile însoțite de acte se vor înainta Prea-venertului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj până la data de 1 Februarie 1943. — *Direcțiunea.*

† *Vasile Mărgineanu*, Inv. pens., s'a stins din viață la Blaj, în 8 Ianuarie 1943, într'al 76-lea an al vieții și 48 al căsătoriei. — *Facă-i Domnul parte cu aleșii săi!*

CARTI & REVISTE

P. DOMINIC NECULAEȘ: Mărgăritarul evanghelic, sau Virtutea curăției desăvârșite. Iași, Tip. A. Terek, 1942, în 8°. Pagini 189.

Cunoscutul călugăr franciscan, P. D. Neculaeș dela București, misionar iscusit, directorul revistei de pietate „Apostolul“, ne dă o carte nouă în care se ocupă de feciorie. Romancierul Balzac spune că oamenii caști au ceva foarte radios în ființa lor. Castitatea e stat evanghelic, lăsat de Domnul pentru cei cari vor să fie desăvârșiți, să viețuiască după chipul angelic în trup fiind. Mitropolitul Alexandru Nicolescu scria despre manuscrisul cărții de care vorbim că „Este o lucrare ce va face mult bine, fiind scrisă cu toată competența și cu aparatul necesar științific“. Lucrarea are două părți. În partea I se ocupă de virtutea curăției creștinești, iar în partea a doua se ocupă de celibatul preoțesc. Într'o epocă în care în numele pseudo științei freudiste se scriu atâtea lucruri extravagante despre castitate, iar literatura exaltă abaterile dela legea morală, e foarte bine venită o carte scrisă cu căldură creștinească și cu erudiție teologică. (ten).

ION ȚENCHEA: Conceptul autorității în Doctrina Național-Socialistă. Timișoara 1942. Pagini: 31. Prețul?

Excelentul om al dreptului, care-i d. avocat I. Țenchea din metropola Banatului, ne dă în această lucrare, ce razimă pe *Mein Kampf*-ul Führerului și pe o serie întreagă de opere de-ale unor doctriinari consacrați ai național-socialismului, o orientare limpede și temeinică asupra noii concepții privitor la Stat și Drept. Se cetește cu interes viu, căci e scrisă și inteligent și frumos.

ALEX. TODĒA: Ca toți să fie una. Blaj 1943. Pagini: 16. Prețul: 8 Lei.

Articolul apărut în „Unirea“ cu titlul de mai sus, autorul, după ce l-a mai ntregit puțin, l-a scos și în broșurică presărată cu o seamă de mici icoane potrivite și draguțe. Și bine a făcut.

Izvorul Vieții. Carte de rugăciuni. Blaj 1941. Pagini 125. Prețul: 30 Lei, cartonată.

Faptul că această carte de rugăciuni e scoasă acum a șaptea oară de Părinții Basiliani, grăiește mai limpede ca orice că e foarte bine întocmită și tocmai de aceea e atât de binevenită și căutată. E de prevăzut că și noua ediție va trece tot așa de repede ca celelalte în mâinile credincioșilor tinerei și mai bătrâni, odrăslind numai bine în sufletele tuturor.

Academia de teologie — Blaj

AVIZ

Examenul de licență — sesiunea Februarie — se ține în zilele de 12-13 Februarie 1943.

Pentru sesiunea Iunie și viitor, Rectoratul Academiei de Teologie din Blaj face cunoscut tuturor doritorilor de a se supune la examenul de licență următoarele:

Proba scrisă obligatorie pentru examenul special de licență, după luarea examenelor generale, se schimbă într'o lucrare scrisă făcută de candidat acasă — având extensiune de cel puțin două coale tipar 8°. Subiectul poate fi luat din *Dogmatica Fundamentală* (Apologetică, *Tratatul despre Biserica*), *Dreptul bisericesc*, *Științele Sfintei Scripturi*, *Historia Bisericii*, dar numai cu aprobarea profesorului materiei respective.

Lucrarea este trimisă Rectoratului Academiei care se va exprima, după consultarea profesorului respectiv, asupra admiterii tezei și asupra datei examenului oral.

Examenul oral constă în chestionarea candidatului asupra lucrării scrise și examinarea generală din *Teologia Dogmatică specială* și din *Teologia Morală*.

Rectoratul.

Telefonul „Unirii“

Am primit câte 300 Lei abonamentul pe 1943: Ș. Teiuș, E. Tămășeni, F. Racovița, M. Dr. Sibiu, Dr. T. Timișoara, R. Pecica, Dr. B. Sibiu, București, Oficiul paroh. Calan, M. Timișoara, T. Cugir.

Am primit câte 250 Lei, abonament pe 1942 și rugăm trimiterea dif. de 50 Lei: Oficiul parohial Izvin, Oficiul parohial Șetin, Dr. C. Făgăraș, Caransebeș, D. Roșia, Oficiul parohial Iclod, L. Blaj, Dr. B. Buteni, Oficiul parohial Zorlențul mare, Oficiul parohial Vermeș.

Am primit abonament de sprijin și rugăm să primească mulțumirile noastre: Excel. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu: 1000 Lei, Dr. Stanca, Denta 500 Lei, Dr. Pop, Lugoj: 400 Lei, Oficiul parohial Pădureni: 500 Lei, Dr. T. Deva 500 Lei, Dr. D. Bogat 500 Lei, Hurducaciu Timișoara, Albini Zlatna 500 Lei.

Am primit abonamentul pe 1942: Dr. B. Timișoara, R. Reșița, M. Giulița.

Oficiul parohial Racovița. Am primit 200 Lei, abonament pe 1941.

Ph. Ineu. Primit 250 Lei, din care sumă 200 Lei s'au contat pe 1943.

A. Coroiești. Primit 250 Lei, din cari 200 Lei s'au contat pe 1943.

FRIDERIC HÖNIG

ARAD STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată. Rețizite și s'au une de fier pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

